Poradnik publikowania treści na stronach internetowych zgodnie z WCAG

Spis treści

Poradnik publikowania treści na stronach internetowych zgodnie z WCAG 3

1. Cel poradnika 3
2. Język 3
   - Pisz zrozumiałym językiem 3
   - Nie twórz tekstu za pomocą samych wielkich liter 3
   - Dziel długie treści na mniejsze części 3
   - Stosuj listy 3
3. Pisownia 4
   - Nie formatuj treści ręcznie, jeśli program ma odpowiednią funkcję 4
   - Korzystaj z funkcji dostępnych w edytorze: 4
   - Język strony i treści 4
4. Nagłówki 4
5. Linki 4
   - Linki powinny informować co zawierają i dokąd prowadzą 4
   - Informuj o rodzaju i rozmiarze pliku 4
6. Zdjęcia, elementy graficzne 5
   - Zdjęcia muszą mieć odpowiedni tekst alternatywny 5
   - Zdjęcie informacyjne 5
   - Zdjęcia dekoracyjne oznacz jako dekoracyjne 5
   - Nie umieszczaj ważnej informacji wyłącznie na grafice 5
   - Wykresy i infografiki wymagają dodatkowego opisu 5
   - Tabele 5
   - Kolor nie może być jedynym sposobem przekazywania informacji 5
7. Kontrast 5
8. Multimedia 5
   - Napisy do filmów 5
   - Napisy włączane (opcjonalne): 6
   - Czytelność napisów: 6

- Audiodeskrypcja 6
9. Dokumenty PDF i inne załączniki 6
10. Skróty i specjalistyczne pojęcia 6
11. Formularze i komunikaty 6
12. Popularne oprogramowanie do sprawdzania stron internetowych 7
13. Popularne oprogramowanie do badania plików tekstowych 7
- Word 7
- PDF 7
14. Zasada „5 kroków” przed publikacją 7
- Przeczytaj stronę. 7
- Sprawdź nagłówki. 7
- Sprawdź linki. 7
- Sprawdź zdjęcia i pliki. 7
- Sprawdź stronę z perspektywy użytkownika. 7

Poradnik publikowania treści na stronach internetowych zgodnie z WCAG

1. Cel poradnika

Poradnik jest przeznaczony dla osób, które tworzą, redagują i publikują treści w serwisach internetowych.

Jego celem jest pokazanie, jak przygotowywać treści tak, aby były możliwie najbardziej dostępne dla wszystkich użytkowników,

WCAG 2.2 jest rekomendacją W3C opublikowaną jako standard 5 października 2023 r. i obejmuje wymagania dotyczące m.in. postrzegalności, obsługi, zrozumiałości i kompatybilności treści.

Dostępność nie polega na tworzeniu osobnej wersji informacji dla osób z niepełnosprawnościami. Chodzi o przygotowanie tej samej treści w sposób możliwy do wykorzystania przez różne osoby i różne technologie.

2. Język

➢ Pisz zrozumiałym językiem

Treść internetowa powinna być możliwie łatwa do zrozumienia.

WCAG wskazuje, że czytelność i zrozumiałość tekstu są istotnymi elementami dostępności, w szczególności dla osób z różnymi trudnościami poznawczymi.

➢ Nie twórz tekstu za pomocą samych wielkich liter

Unikaj zapisywania całych zdań lub akapitów wielkimi literami

➢ Dziel długie treści na mniejsze części

Długi blok tekstu jest trudniejszy do przeczytania.

Podział treści nagłówkami ułatwia orientację i nawigację po stronie.

➢ Stosuj listy

Jeżeli wymieniasz kilka lub kilkanaście elementów, użyj listy zamiast jednego długiego zdania.

3. Pisownia

- Nie formatuj treści ręcznie, jeśli program ma odpowiednią funkcję
- Korzystaj z funkcji dostępnych w edytorze

  nagłówek, akapit, lista, tabela, link, cytat, tekst alternatywny.

Dzięki temu program może prawidłowo przekazać strukturę treści technologiom wspomagającym.

- Język strony i treści

Strona powinna mieć prawidłowo określony język.

Ma to znaczenie m.in. dla czytników ekranu, które mogą dzięki temu zastosować właściwą wymowę.

4. Nagłówki

Nagłówki nie służą wyłącznie do powiększania lub pogrubiania tekstu.

Powinny tworzyć logiczną strukturę informacji.

Najważniejszy tytuł strony → H1

Główne sekcje → H2

Podsekcje → H3

Kolejne poziomy → H4, H5, H6, jeżeli są potrzebne

Nagłówki są szczególnie ważne dla osób korzystających z czytników ekranu, ponieważ pozwalają szybko zorientować się w strukturze strony i przechodzić pomiędzy sekcjami.

5. Linki

- Linki powinny informować co zawierają i dokąd prowadzą

Tekst linku powinien być zrozumiały także wtedy, gdy użytkownik nie czyta całego akapitu.
Zasady przyznawania stypendium (otwiera się w nowej karcie lub strona zewnętrzna)

Link powinien wskazywać swój cel. Jest to szczególnie ważne dla osób korzystających z czytników ekranu, które mogą przeglądać listę linków znajdujących się na stronie. Nie używaj tego samego tekstu dla różnych linków

- Informuj o rodzaju i rozmiarze pliku

Raport o dostępności cyfrowej za 2026 rok (PDF, 2,4 MB)

Dzięki temu użytkownik wie, czego może się spodziewać po kliknięciu.

6. Zdjęcia, elementy graficzne

➢ Zdjęcia muszą mieć odpowiedni tekst alternatywny

Zdjęcia przekazujące informację powinny mieć tekst alternatywny, który przekazuje znaczenie zdjęcia. WCAG wymaga zapewnienia odpowiednich alternatyw tekstowych dla treści nietekstowych, z wyjątkami m.in. dla grafik czysto dekoracyjnych.

➢ Zdjęcie informacyjne

Tekst alternatywny: Rektor APS podpisuje umowę o współpracy z fundacją.

➢ Zdjęcia dekoracyjne oznacz jako dekoracyjne

Jeżeli zdjęcie nie przekazuje żadnej istotnej informacji i jest wyłącznie ozdobą, powinno być możliwe do pominięcia przez technologie wspomagające.

➢ Nie umieszczaj ważnej informacji wyłącznie na grafice

Jeżeli baner zawiera:**15 czerwca – bezpłatna konferencja naukowa**

nie należy zakładać, że samo zdjęcie lub grafika wystarczy.

Najważniejszą informację należy umieścić również jako tekst HTML.

➢ Wykresy i infografiki wymagają dodatkowego opisu

Jeżeli grafika przedstawia dane. Użytkownik powinien mieć dostęp do informacji przedstawionych na wykresie.

➢ Tabele

Tabela powinna być tabelą wybraną z opcji programu, a nie tekstem rozdzielonym spacjami. Należy korzystać z funkcji tworzenia tabel i prawidłowo oznaczać nagłówki.

➢ Kolor nie może być jedynym sposobem przekazywania informacji

Kolor może wspierać przekaz, ale nie powinien być jego jedynym nośnikiem. WCAG wskazuje tę zasadę jako element dostępnego projektowania i prezentowania informacji.

7. Kontrast

Tekst powinien być czytelny na tle. Jeżeli system umożliwia wybór koloru, należy stosować kolory zatwierdzone w systemie identyfikacji wizualnej i dostępności.
Zalecany kontrast **4:5:1 (3:1 dla dużych napisów)**

8. Multimedia

➢ Napisy do filmów

Jeżeli publikujesz film, należy zadbać m.in. o:

- napisy dla osób niesłyszących i słabosłyszących,
- informacje potrzebne do zrozumienia treści,
- odpowiednią obsługę odtwarzacza,
- alternatywę dla istotnych informacji przekazywanych wyłącznie w obrazie lub dźwięku.

➢ Napisy włączane (opcjonalne):

- Unikaj "wypalania" napisów na stałe w klatkach filmu. Najlepiej stosować napisy które użytkownik może włączyć lub wyłączyć w odtwarzaczu.

➢ Czytelność napisów:

- Zadbaj o wiekość, długość zdań i czytelność napisów (odpowiedni kontrast lub napisy na ciemnym pasku)

➢ Audiodeskrypcja

Audiodeskrypcja to dodatkowy lektor w filmie, który opisuje to, co widać na ekranie, aby osoby niewidome lub słabowidzące mogły lepiej zrozumieć akcję.

9. Dokumenty PDF i inne załączniki

Jeżeli dodajesz PDF:

- powinien zawierać prawdziwy tekst, a nie wyłącznie skan, uwzględniając wszystkie zasady dostępności (czcionki, kontrasty, chronologiczną strukturę nagłówków, linki , opisy alternatywne, tytuł dokumentu itp.*)*

10. Skróty i specjalistyczne pojęcia

Przy pierwszym użyciu warto podać pełną nazwę:

Akademia Pedagogiki Specjalnej (APS) Dopiero później: **APS**

W przypadku terminów specjalistycznych warto dodać krótkie wyjaśnienie.

11. Formularze i komunikaty

Jeżeli redaktor tworzy lub konfiguruje formularz w CMS, należy zwrócić uwagę na:

- czytelne etykiety pól,
- informację o polach wymaganych,
- jasne komunikaty błędów,
- zrozumiałe instrukcje,
- logiczną kolejność pól.

12. Popularne oprogramowanie do sprawdzania stron internetowych

- **WAVE (Web Accessibility Evaluation Tool)** –. Dostępne jako strona online oraz rozszerzenie do Chrome, Firefox i Edge.
- **Accessibility Insights for Web**, darmowe rozszerzenie stworzone przez firmę Microsoft.
- **Lighthouse** – narzędzie wbudowane bezpośrednio w przeglądarkę Google Chrome
- **ARC Toolkit –** zaawansowane rozszerzenie do Chrome

13. Popularne oprogramowanie do badania plików tekstowych

➢ Word

Microsoft Word posiada wbudowane narzędzie, które stanowi świetną bazę do wstępnej weryfikacji dokumentu.

W górnym menu wejdź w zakładkę **Recenzja** i kliknij przycisk **Sprawdź ułatwienia dostępu** (w starszych wersjach: *Plik -> Informacje -> Wyszukaj problemy -> Sprawdź ułatwienia dostępu*).

➢ PDF

Narzędzia bezpłatne:

- **PAC (PDF Accessibility Checker)** –światowy standard w darmowej walidacji dokumentów PDF.
- **veraPDF** – bezpłatne narzędzie typu open-source wspierane przez *PDF Association*.
- **PAVE / axesCheck** – darmowe narzędzia online uruchamiane w przeglądarce.

14. Zasada „5 kroków” przed publikacją

➢ Przeczytaj stronę.

Czy treść jest jasna i logiczna?

➢ Sprawdź nagłówki.

Czy tworzą prawidłową strukturę?

➢ Sprawdź linki.

Czy wiadomo, dokąd prowadzą?

➢ Sprawdź zdjęcia i pliki.

Czy mają odpowiednie alternatywy i opisy?

➢ Sprawdź stronę z perspektywy użytkownika.

Czy osoba korzystająca z klawiatury lub czytnika ekranu może uzyskać tę samą informację?